

MAGVETÉS

TÖRÖKKOPPÁNY, SZOROSAD, SOMOGYDÖRÖCSKE, MIKLÓSI, KÁRA, ZICS, SOMOGYEGRES,
KAPOLY, SOMOGYMEGGYES, PUSZTASZEMES ÉS KEREKI KÖzségek
EGYHÁZI KULTURÁLIS LAPJA

2021. XXIX. évf.

— 4. szám —

IV. negyedév

A világosság a világba jött

Szent János apostol az evangéliumának bevezetőjében fogalmazott így. Igazi világosságnak nevezte a megtestesült Igét, az Atya Egyszülöttét. *A világba jött, a világban volt, általa lett a világ, mégsem ismerte föl a világ. A tulajdonába jött, de övéi nem fogadták be. (Jn 1,9-11)*

Karácsonykor hallhatjuk a templomban ezeket az elgondozott sorokat, amikor arra emlékezünk, hogy Jézusban Isten előtt közénk. Félelmetesnek tűnik, hogy minden korban aktualitása van az örömhír elhallgatásának. Sokan „jobban szeretik a sötétséget” ma is, nemcsak Jézus korában. Pedig, ha nem Isten a mi világosságunk, akkor minden összezavarodik körülöttünk. Isten nélkül minden sötétség.

Robert Sarah bíboros franciaországi látogatása során így figyelmeztetett: „Nézzünk csak körül! A nyugati társadalom úgy döntött, hogy Isten nélkül szervezi meg magát. Mára teljesen a fogyasztói társadalom, a minden áron való haszonszerzés és a féktelen individualizmus csillagó és megtévesztő fényeinek hatása alá került. Az Isten nélküli világ a sötétség, a hazugság, az önzés világa!

Isten világossága nélkül a nyugati társadalom olyan lett, mint egy részegen kóválygó hajó az éjszakában. Már nincs benne elég szeretet ahhoz, hogy elfogadja a gyermeket, hogy az anyamáhtól kezdve védelmet biztosítson számukra, hogy megóvja a pornográfia agressziójától.

Az Isten világosságától megfosztott nyugati társadalom már nem tudja tisztelettel az időseket, nem tudja, hogyan álljon a betegek mellett haláluk óráján, vagy hogyan biztosítson helyet a legszegényebbeknek és leggyengébbeknek. Ki van szolgáltatva a félelem, a szomorúság és az elszigeteltség sötétségének. Csak ürességet tud nyújtani. Hagyja, hogy elszaporodjanak a legörültebb ideológiák. Az Isten nélküli társadalom olyan etikai és erkölcsi terrorizmus bőlcsovájévé válhat, amely sokkal virulensebb és pusztítóbb, mint az iszlám terrorizmus. Jusson eszünkbe, hogy Jézus azt mondta nekünk: „Ne féljetek azoktól, akik a testet megölök, a lelket azonban nem tudják megölni! Inkább attól féljetek, aki a kárhozatba vetve a testet is, a lelket is el tudja pusztítani! (Mt 10,28)”

Oly sokan tévelegnek, bolyonganak szomorúan, nyugtalanul és magányosan körülöttünk! Már a 2. világháború után intett bennünket Mindszenty József akkori veszprémi püspök egy andocsí ünnepi prédikációjában az előre törő ateista propagandát tapasztalva hazánkban, hogy amilyen mértékben ürülnek a templomaink, olyan mértékben fognak megtelni a börtönök.

A szocializmus állami egyházüldözésénél eredményesebb sátáni módszernek tűnik a túlzott liberalizmus, a mindenek fölötti önrendelkezés hangsúlyozása, hiszen több embert távolít el az isteni szeretet felismerésétől az önzés, mint a fizikai üldözés. Az eredményét nagyon jól láthatjuk annak, ha családjaink, fiataljaink nem járnak templomba. Nemcsak a koronavírus szedi már az áldozatait falvainkban, környezetünkben...

Jézus olyan csöndesen jött közénk Betlehemberben. Nem harsonázóval, rivaldafényben, hanem nyomorúságunkat vállalva.

Isten pedagógiája: csendben hallgat, sajnálja nagyon, de elnézi, hogy eltávolodjunk tőle. Kivára, míg rádöbbenünk: a sötétségben, remény nélkül nem lehet sokáig élni. Ott van melléünk némán akkor is, amikor a kétségebesett nihilizmus a kilátástalanságba sodor. Alig várja, hogy felismerjük: szükséünk van Rá.

Az őrállónak állított szerzetes, pap nem maradhat néma. Nekünk hirdetnünk kell a világnak, hogy reménségünknek neve van: Jézus Krisztus, a világ és az emberiség egyetlen Megváltója. Közénk jött, megszületett, világosságot ad. Téged is (vissza)vár!

Imre atya

Huszonöt év nagy idő. Ünneplésre méltó, akár valaki a házassági hűségen, akár papként tölti be. Bár nem arany, hanem „csak” ezüst, de a hűség akkor is figyelemre méltó és értékes.

Imre atya 1996. október 20-án történt pappá szentelésére, és az azóta eltelt negyed évszázadra emlékeztünk ünnepélyesen a törökkoppányi templomban október 23-án, szombaton. Mint a szenteléskor, úgy most is sokan segítettek a méltó ünneplés előkészítésében.

A papszentelések általában a püspöki székesegyházban szoktak történni. Nincs semmi információink arról, hogy falvaink templomában a történelem folyamán történt-e a törökkoppányi kívül valaha is más papszentelés, mint Imre atyáé. Az ő élete már lassan negyven éve Koppány-völgyéhez kötődik, az itteni hívek segítették teológiai tanulmányainak végzését. Itt próbáljuk szerzetesi közösségen élve a lelkipásztori munkánkat végezni, kapott talentumainkat kamatoztatni 1982-től, amikor Bakonyánról ide helyeztek. Az évtizedek alatt itt sikerült egy falusi lelkipásztorkodó közösségi lehetőségi feltételeit megteremtenünk sok munkával, Isten kegyelméből. Itt reméljük a kibontakozást is. Istennek hálá, tán nem hiába küzdünk. Jelzik ezt a sok munkával fokozatosan felújított egyházi épületeink, s az ezüstmisérié a mellékoltárra kirakott – szerzetes közösséggünk által kiadatott – könyvek sora. Imre atya 11 kötete, az elmúlt 25 év termése...

Balás Béla, a kaposvári egyházmegye első püspökeként írt egy könyvet fiatal papjai számára. Ebben kifejti, hogy egy új papot a hívek 10 évig csak figyelik, ne is várjon addig nagy eredményt. Ha ez idő alatt megtapasztalják, hogy a pap tényleg úgy él, ahogy hivatásához illik, akkor lassan kezdik azt is figyelni, hogy mit mond. Újabb évtizedek kellenek, hogy kezéjük követni is azt, amit hallanak lelkipásztoruktól. Tény: Isten malmai lassan örölnek.

Jól esik, ha a tisztelet és a szeretet jeleit látjuk, mintegy viszszajelzésként, hogy nem hiába tesszük évtizedek óta feladatunkat. Az ezüstmisén ezt megtapasztaltuk. Erre utal, ha a hívek maguktól adományt gyűjtenek, köszöntenek, eljönnek meszszebből is ünnepelni. A segítés a plébánia rendbetéténél a kaszálástól a takarításig, az önkormányzati és iskolai támogatás, a megtelt templom, a korus gyönyörű éneke, a köszöntő

EZÜSTMISE

sazvak, olyan arcok az ünneplők között, akiket csak ritkán látunk a templomban, az önzetlen süteménykészítés, kínálás –, minden jelzés értékük.

Harangszóra 7 pap vonult át ünnepélyesen a templomba. „Jó atyánkért esdeklünk, tartsd meg Isten őt nékünk” – hangzott fel a kezdő ének. A kórus tagjai között többen 25 ével ezelőtt is ott énekeltek, mint miklói fiatalok, ma édesanyák, édesapák. A szentmise előtt a törökkoppányi hívek nevében Szabó Róbertné, majd Varga György polgármester köszöntötte Imre atyát. Varga Andrea igazgatónő szívhez szólónan ecsetelte a jubiláló pap több évtizedes hittan-oktatását, majd a gyerkek áadták neki készített rajzaikat. Veinperné Maurer Edit köszöntése azért volt igazán megható, mert 2 csokor virággal jött, az egyiket az ezüstmisés papnak, a másikat jelenlevő Édesanyjának adta át. Somogyi Lászlóné Simon Andrásnak a *Megváltó jelenlét* című grafikájával köszöntött a somogydöröcskeiek nevében. A kép aljára a grafikusművész Imre atya könyvből származó fohászt írt: Engedd, hogy lássalak, segíts, hogy láttassalak.

A szentmisén a gazdag ifjúról szóló evangéliumot olvasták fel, erről beszéltem. Jézus akkor fog általunk dolgozni, ha merjük és tudjuk minden elé helyezni Öt.

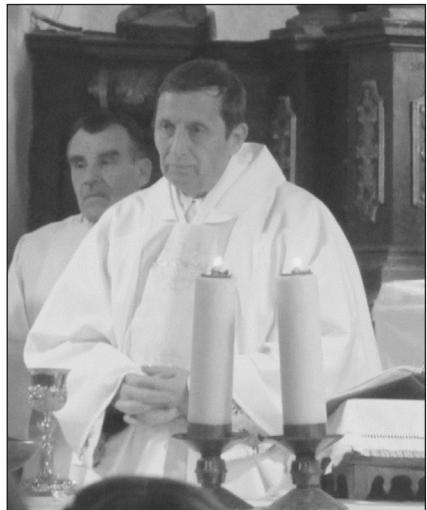
Az áldozás után a paptársak nevében Borza Miklós esperes

szólt még az ünnepelthez, az ezüstmisés áldás előtt. Szerzetesközösséggünk külső testvéreiivel elmondta a rendi imákat, majd a hívekkel közös háláadásként énekeltek a Te Deumot (Téged Isten dicserünk...). Legvégül a magyar Himnusz sorai csendültek fel a templomban, hiszen október 23-án meg kellett emlékeznünk az 1956-os forradalomról is.

A templom előtt a híveket sokfélé süteménnyel kínálták, a szűkebb rokonságuknak, valamint a papságnak és a meghívott vendégeknek a Hangyaházban és a plébánián terítették.

Annyiféle süteményt sütötték az asszonyok, hogy a következő 2 vasárnapon az egyes falvak ezüstmisén is volt mit kínálnunk a szentképek mellé.

Galbavy Jenő József prior atya

25 éve Isten kegyelmével

Kisgyermek voltam még, homályos emlékek akadtak, amikor pappá szentelték *Imre atyát*. Ahogy az évek teltek, úgy lett egyre mélyebb és tartalmasabb, egyre emlékezete sebb az eltelt idő. Ministrálások, vasárnap délutáni kirándulások a falu körül, tűzkögyűjtés, régi cserép tárgyak maradványainak elemzése,

nyári cserkésztáborok. Aztán jött a monostorépítés. Közben a kis gyerekből is kamasz lett, már elbírta a malteros vödröt, így a kirándulásokon túl a munkával is hozzá lehetett járulni egy nemes cél eléréséhez. Ritka az olyan pap, aki az álláson, kőműveskanállal a kezében is építi az Isten országát, nem pedig „csak” a vasárnapi prédikációval. Noha a vasárnapi prédikációi is nagyon megérintőek főleg ami-

att, mert hitelesek. Hitelesek, mert tudjuk, hogy a kimondott szavak mögött megvan a hozzá tartozó életvitel és lelkület is.

Kitűnő diplomával végzett biológusként, teológiai doktorként megmaradni, a szó legnemesebb értelmében véve szerzetesnek, nagyon szép dolog. A komoly szakmai tudás és mondhatjuk, presztízs mellett alázattal viszonyul mindenkihez, a professzortól az egyszerű emberig.

„Nagy ajándék az életünk, töltük hasznosan, használjuk valami szépre” – mondta egyszer nekem Imre atya.

Úgy gondolom, hogy van példa a mondata mögött: hit-tanoktatás, betegek látogatása, cserkésztáborok szervezése, filmvetítések, templomok tarozása, templom- és monostorépítés, könyvírás, az egyházmegye legöregebb újságjának, a Magvetésnek szerkesztése és még sorolhatnám, természetesen minden a lelkipásztori küldetés mellett, illetve azzal áthatva.

Nem könnyű az embernek a lelki frissességét és az emberek felé való nyitottságát fenntartani, ha olyan pozíciót vállal, amellyel valamelyen formán kitűnik közük, legyen az akár polgári, vagy akár egyházi indítottatású. Ezt talán többen is érzékelhetjük az olvasók közül. Erre a

receptet számomra, szintén Imre atya adta meg: „Isten nélkül tartósan jónak lenni nem lehet” mondatával. Úgy gondolom ez a magyarázat az elmúlt 25 év alázatos lelküle-

tű papi szolgálatára is.

Kedves Imre atya, köszön-

jük az elmúlt 25 évet és e jubi-

leum alkalmából nem kívánhatunk mászt, csak a legtisztább cél követését és elérését hivatása és élete során, adjon ehhez erőt és kitartást Önnel a Teremtő!

**Csicsa Dániel
Pusztaszemes**

HÁLAADÁS

Nagyon örülök, hogy a törökkoppányi templomba október 23-án sokan eljöttek hálát adni velem 25 éves szerzetes papi szolgálatomért. Mert az ezüstmise egy nagy hálaadás. Köszönöm a szívhez szóló szép köszöntéseket és ajándékokat azon az ünnepi alkalmon, majd utána az egyes falvainkban tartott ezüstmiséken.

Hálát adtam életem során kapott kegyelmekért, hogy megérthettem fiatal koromban, hogy Isten kell szolgálnom. Hogy megkaptam a szerzetes papi hivatás kegyelmét, a hitet, hogy merjek ugrani, és a kitartás erejét.

Hálát adtam mindenekért, akik segítettek Istent kereső utamon. Szüleimért, Jenő atyával való találkozásért, a több évtizedes együtt gondolkodásért és közös munkáért, a testvérekért, barátokért, jó hívekért, régi és új ismerősökért.

Hálát adtam a könyvek megírásáért, kiadásáért. Monostorépítésünk csodájáért, a Gondviselés számtalan megtapasztalásáért.

Hálát adtam a betegségekért is – ebbe a 25 évre belefért néhány súlyosabb is –, amelyek figyelmeztettek, hogy az időm véges. Ajándék és kegyelem. A gyógyulásokért is, hogy még folytathatom a munkámat. Sokak imádságáért.

Hálát adtam a csalódásokért is, amelyek rádöbbentettek benünket, hogy van fontosabb annál, mint hogy csak az emberekben bízzunk.

Hálát adtam egész életem alakulásáért, különösen, ha sikeresít másokat kicsit is közelebb vezetni Istenhez.

Mivel a 60. születésnapom alig 2 héttel volt a szentelési évfordulóm után, sokan ez alkalomból is köszöntötték. Ez úton is köszönöm figyelmességüket, kedvességüket.

Imre atya

Újszülöttek ligete

„Ha egy évre tervezel, vess magot; ha tíz évre tervezel, ültess fát; ha száz évre tervezel, neveld és oktasd a gyerekeidet.”

2021. augusztus 14. történelmi pillanat volt Pusztaszemesen, mert ekkor avattuk az újszülöttek ligetét és a hozzá kapcsolódó emlékművet.

Egy gyerek nagy áldás a családban ezt én magam is megtapasztaltam ez év áprilisában, de a település vezetőjéként legalább ennyire örülök, ha a falunak születik gyermekje. Ez mindig új reményt, új lehetőséget ad a településnek. Mindannyiunk – szülők és lakosok – közös feladata, hogy figyeljünk arra, hogy egy gyermek, miként fogja magát érezni abban a világban, ahova született. Ezért minden meg kell tennünk, hogy a lehető legélhetőbbé tegyük ezt a világot, ezt a környezetet.

Nagy örööm, hogy hozzávétőlegesen 30 év után ennyi újszülött van a falunkban, ugyanis 13 fát ültettünk el a ligetben a 0-3 év közötti gyermekeknek. Szintén nagy örööm, hogy baba-kocsis anyukák csoportosan sétálnak az utcáinkon, hogy a felújított játszóterünk szinte minden gyerekzsivajt hangoz.

Ezek tették életszerűvé, hogy megfogalmazódott az újszülöttek ligetének megállmodása, tervezése, létrehozása. Októberben, falunk búcsújakor egy-egy fát ültettünk névre szólón az újszülötteknek.

Egy fa, mondhatjuk nem nagy dolog. De nem csak az anyagot kell látni benne, hogy gyökér, törzs, lombkorona, hanem azt, hogy ez a fa annak az újszülöttnek a fája, akiről a nevét kapta. Amikor sok-sok év múlva erre sétál a névadója, le tudjon ülni az árnyékában és vissza tudjon gondolni arra, hogy honnét indul az ő élete.

Ezt jelenti ez a liget. Egy olyan biztos pontot ad, egy olyan emléket öriz meg, amit nem lehet elhagyni, mint egy fotót, vagy egy tárgyat. Ez a fa itt fog növekedni, állni. Ide vissza lehet jönni! Mert ez visszavár.

GENERÁCIÓKAT ÁTÍVELŐ JEL

45 éve élünk Pusztaszemesen. Itt születtek, nevelkedtek a gyerekeink, ide kötnek bennünket minden napjaink és ünnepeink. Családunk sokat kirándult a falu környékén, így bukkantunk Kapásiban az ősi településrész helyén fölállított keresztre. Ezt az emléket valaki egy ideig gondozta, sajnos mostanra már romossá vált. Ezért gondoltuk, hogy ennek mását elkészítjük. Hiszen az

eredeti keresztnek ott a helye, ahová az akkori lakosok föllátták. A képviselő-testületet kerestük meg felajánlásunkkal, és örömkünkre az Újszülöttek Ligetében került hét felállításra a nagyszüleinktől örökölt két szentkép és Mária-szobor társaságában. Nagyszerű alkalmat nyújtva a múlt, a jelen és a jövő találkozására. Mert egy közösségnak nincs jelene és jövője a múltja nélkül.

„Úgy gyönyörködj a gyermekben, mint akik Téged folytatnak majd.

De ne a magad vágyait, emlékeit álmodd újra bennük,
Inkább szeresd és becsüld meg őket.

Légy okos ellenállás, jó gát, tiszta meder,
hogy önerejükön törhessenek utat maguknak,
azzal az ajándék fénysugárral, amit tőled kaptak.”

Nagyon örültem amikor a *Hekeli család* megkeresett az ötletével, illetve felajánlásukkal, hogy a Kapásiban található feszület másolatát szeretnék elkészíteni és két kegyképpel kiegészítve elhelyezni valahol a faluban. Külön köszönöm nekik, hogy megtisztelték falunkat ezzel a páratlan alkotással.

Gyönyörű párhuzam: megörizve a régit, az emlékeinket, de ugyanakkor felhasználva azokat, valami újat alkotunk. Ez a feszület pont ezt szimbolizálja.

Éreztem, hogy ez nem véletlen. Összeállt a kép. A képviselő-testülettel abban a pillanatban gondoltuk, hogy az újszülöttek ligete és – az akkor még csak szóban forgó szakrális tárgyak – egyek lesznek. A liget szerves részét képezi ez az emlékmű.

Ahhoz, hogy valaki világra jöjjön elengedhetetlen az édesanya szerető akarata. Az avatást követő nap, augusztus 15-e Nagyboldogasszony ünnepe. A magyarok nagyasszonyának ünnepe, az édesanyák anyjának ünnepe. Nem véletlen hát a ligetavatás időpontja. Ahogy említettem korábban: a fa itt fog állni, és vele együtt a Szűzanya itt fog várni. Mikor már idős korban tér vissza a fa névadója akkor sem lesz egyedül.

Csicsa Dániel
polgármester – Pusztaszemes

Ha élünk a lehetőséggel...

A karácsony a szív ünnepe. Szeretem a karácsonyt. Azt a hangulatot, ami csak ilyenkor élhető át. Szeretem a korai sötétséget és azt a csendet, ami csak ilyenkor hallható. Az ünnepre készülődés idején sokkal gyakrabban érzékenyülök el. Emlékek tolulnak fel, amelyek már-már elfeledett érzéseket is előcsalogatnak. Várjuk a fényt, a sejtelmes, különös csodát. Ebben az időszakban a legrövidebb nappalokat éljük. De jó tudni, hogy bármilyen sötét és hideg van körülöttünk, történjen bármilyen világban, legyen bármekkora a hitetlenség és az elidegenedés, a pénzkölts és képmutatás, a fény akkor is megszületik, és eljön. Mert ennek van itt az ideje. Ez az időszak mindenkit megérint, aki hagyja. Fény születik, Világosság! S ha igazán figyelünk, tán észrevesszük, hogy az a fény, ami ekkor születik, maga az Isten-gyermek. Ez a fény bennünk születik újjá. A mi lelkünk fényesedik fel, ha élünk a lehetőséggel!

Legyen hát áldott, békés a készülődés, és legyen az Ünnep hangulata a szeretet! Legyen békesség a háborgó lelkben, legyen megnyugvás a nyughatatlan szívekben...

„Ha adhatnék Neked egy Karácsonyt,
abban benne lenne a titok,
hogy a Láthatatlan testet öltött,
néhány évet a földön töltött,
s Akit nem fogadhatnak be az egek,
eljött, mint egy kisgyerek...
Látszólag csak egy emberélet,
pedig az Isten emberré lett.”

H. Iné
Pusztaszemes

Dűlőneveink nyomában, 29.: Varjak-puszta (2. rész)

Az előző számunkban a Zics határában levő Varjak-puszta épületeit vettük sorra az 1894-es kataszteri térkép alapján. Most a térképen nem ábrázolt, későbbi objektumokkal folytatjuk, a háború előtt ott gyerekeskedett Sűle Ferenc és Károly elmondása alapján.

Az istállók mögött sínpárt fektettek le, hogy megkönnyítsék a trágya elszállítását. A sín az épület északi részén nyugatra fordult a trágyadombokhoz. Ugyancsak az ököristálló mögött alakították ki a 4 keverő medencéből álló *kandit*, ahol a különféle takarmányokat, pelyvát, silót, melaszt elegyítették, érlelték. Az istálló végében, kívül volt egykor a gózgépek működtetéséhez a *tüzes kazán*. Az 1894-es kataszteri térképen ugyancsak nem jelölték még az ököristállótól elkülönítve, attól délről épített 4-5 méter magas víztornyon sem. A sok állat itatásához komoly vízmennyiség szükségeltetett, ezért a Gyaludi-patak közelében létesített magas talajvízsintű kútból járgányos szivattyúval vascsöveken nyomták fel a vizet a víztoronyba. Mielőtt a nagy tartályba ért volna a víz, egyszerű zsilipellel lehetett szabályozni, ha közvetlenül az istállókba akarták eljuttatni. Ha a víztároló nagy tartály megtelt, kürttel jeleztek, hogy a völgyben abba hagyhatják a szivattyúzást.

Ezek a létesítmények valószínűleg a Morvai-birtok kiépítése során készültek. Ahogyan Morvai Miksa nagy, kelet felől nyitott előtérirel rendelkező háza is, amit sokan „kastélynak” neveztek. A három szobás, konyhás nagy ház déli felén az utolsó helyisége volt az iroda, a pusztai gazdálkodás irányításának legfőbb központja.

A pusztá állattartó részétől egymás mellé ültetett hársfák választották el, amelyek közül sok még ma is látható. A kastély bejárata előtt nagy, kerek virágoskertet, *gruppot* egy út kerülte körbe, itt könnyen lehetett megfordulni a hintóval. Kelet felé, úgy 70 méterre alakították ki a szérűskertet, oda hordták be a leáratott gabonát, ott csépeltek, *masináltak*, ott készítették a széna- és szalmakazlakat is sorban.

A Morvai-háztól nyugatra, kis, többhelyiséges házban lakott a szakácsnő és a konyhai kisegítő személyzet. A közelben volt a család szükségleteire nevelt tyúkok ólya, majd kissé távolabb délre a méhészet.

Kelet-nyugati gyepsor választotta el a kastélytől délről levő szőlőt. Négy nagy tábla (*vágat*) szőlőt és a köztük levő gyümölcsöst is a vincellér kezelte. Két szőlőstábla között, a Morvai-háztól délnyugatra prés házat építettek nagy pincével. A falusi pincékhez hasonlóan itt is árnyat adó nagy diófák voltak, de kuriózumként a prés ház déli fala mellé fügékkel ültettek. Telente a tővüköt a fagy ellen gondosan betakarták. A pincétől délről alulról fűtött, cseréppel fedett gyümölcsasztalót építettek, hogy a szilvak és más gyümölcsök tartósítását megoldhassák. A gyümölcsös keleti végében nagyobb konyhakertet műveltek. Karcsi bácsi megemlíttette a sok spárgát, amit ott termeltek. A konyhakertet kelet felől tövises gledícsia-sor (*Krisztustövis* – *Gleditsia triacanthos*) véde az állatok elől.

Sűle Ferenc megmutatta az egykor

MÚLTIDÉZŐ

„kastély” helyét. Ma már semmi sem látható belőle, csupán néhány dió-, szilva- és eperfa emlékeztet a hajdani gyümölcsösre egy nagyobb tisztsás mellett.

Az egykor tulajdonost, Morvai Miksát hozzáértő, jó gazdaként emlegetik, aki szerette az embereket, szívesen elbeszélgettet velük.

A Morvai család sorsát – izraelita származásuk miatt – megpecsételte a történelem. 1944 tavaszán deportálták az egész családot. A családfő – Morvai Miksa – és felesége – *Morvai Miksáné Lówi Adél* – az auschwitzi koncentrációs táborban haltak meg. Két fiuk, Zsiga és László viaszszajtötök a háború után. Azonban a vagyonukat államosították.

1945-ben a földosztás során kimérték a Morvai-birtokot, a korábbi cselédség földhöz jutott. A pusztai épületeit lebontották, jobbára téglákból épültek a zicsi Szabadság utca házai.

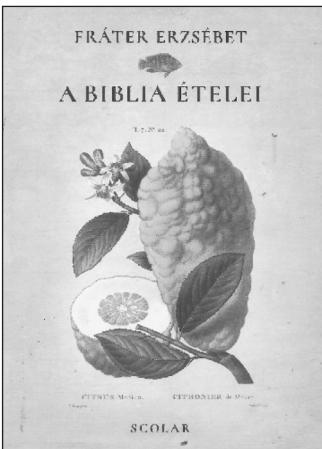
A kastély és a nagy istálló déli fele maradt meg legtovább, azt a tsz bontatta el 1966 körül. Néhány év múlva, az 1970-es években a termelőszövetkezet közel ezer birkának új aklot építetett. A területen ma is meglevő valamennyi épület ebből a korból való, de az állattartás megszüntével napjainkban küzdenek az enyészettel.

A 20. század eleji nagy, eredményesen működő gazdaság virágkorát és megsemmisülését próbáltuk bemutatni idős emberek segítségével. Sajnos fényképet eddig nem találtunk a Varjak-puszta fénykoráról, a Morvai-hásról vagy a major életéről. Lassan a feledés homálya borítja a régi emberek kemény munkáját, a pusztai élet nehézségét. A gyerekek gyalog jártak be a zicsi iskolába. A Csicseri-árok (Későbbi elnevezése *Gyaludi-patak*, majd Miklósi határatól *Pernesz-patak*) partján a 19. század végétől még téglágegettől is működtetett a Morvai család, nyilván, hogy a saját építkezéseivel ott égettessék ki a téglákat. Nem csoda, hogy ennek a helyét is egyre kevesebben ismerik, hiszen csupán egy nagyobb agyagkitermelő gödör és csekély égésnyom utal csak rá a *Szükszür-dűlő* mellett.

Dr. Sipos Imre

Az egykor Morvai-ház helyét mutatja Sűle Ferenc. Ma csak hajdan a „kastély” mellé ültetett hársfák jelzik

KÖNYVAJÁNLÁS

mutatja be a kor emberének étkezését, annak minden napját, gyakran pedig szakrális vétletét és jelképrendszerét.”

Az állati és növényi eredetű ételeket, fűszer és gyógy-növényeket, ősi szokásokat sorra veszi a könyv. Számtalan bibliai idézzettel mutatja meg az olvasóknak a kevésbé ismerteket is, egyben tanúságot tesz a szerző nemcsak a biológiában, de a Szentírás ismeretében való kiemelkedő jártasságáról is. Mindvégig tudja, hogy ha a Szentírást forgatjuk, nem az evésen van a hangsúly. A gasztrotörténeti érdekkességeket, izgalmas újdonságokat olvasva se tévesszük szem elől a lényeget: „Az Isten országa nem evés és ivás, hanem igazság, békesség és a Szentlélekben való örööm.” (Róm 14,17).

A Biblia korának alaposabb megismerését, általános műveltségünk fejlesztését segíti ez a remek kiadvány. Számos földműveléssel, ételekkel kapcsolatos közmondásról is feltárja annak bibliai eredetét. *Gyümölcsseiről ismerik meg a fát; Mindennek megvan a maga ideje; Nemcsak kenyérrel él az ember; Aki nem dolgozik, ne is egyék; Ki mint vet, úgy arat és a többi mélyértelmű igazság mind-mind szentírási eredetű.*

A kötetet jelentős név- és tárgymutató, növény- és állatmutató, receptek, valamint héber és más idegen szavak mutatója egészít ki, teszi lehetővé a célirányos keresést is. Ha kíváncsi valaki, hogy mi volt a manna, mit jelentenek a hanuka, pászka, széder, bűnbak stb. szavak, ugyan-sak használ fogathatja a könyvet.

szerk.

ANYAKÖNYVI HÍREK

2021. III. negyedév

KERESZTELÉSEK

Törökkoppányi plébánia területén: Tar Dávid és Fias Dorina leánya, Szofia (aug. 15. – Törökkoppány); Réder Konstantin és Minda Ágnes Felícia fia, Lajos (szept. 5. – Törökkoppány),

Miklósi plébánia területén: Kovács Ferenc és Rozsár Edina leánya, Nóra Eszter (aug. 8. – Miklósi) (Andocsról) részesült a keresztség szentségében.

HALÁLOZÁS

(Zárójelben a temetés helye olvasható)

Törökkoppányi plébánia területén: Szinger Vilmos János (88 é. – szept. 18.) (Törökkoppány),

Miklósi plébánia területén: Vinkler Gyula Márton (66 é. – szept. 6.) (Miklósi); övv. Simon Pálné sz. Baumann Teréz (88 é. – szept. 16.) (Miklósi); Kimmel Károly József (78 é. – szept. 17.) (Somogyegres),

Kapolyi plébánia területén: Kovács Gáborné sz. Smelka Ilona (75 é. – aug. 14.) (Somogymeggyes); Tábori János (51 é. – aug. 24.) (Kapolys); övv. Niezelberger Jánosné sz. Hoszter Klára (81 é. – aug. 28.) (Pusztaszemes); Ekmajer Péterné sz. Bognár Erzsébet (88 é. – aug. 29.) (Pusztaszemes); Herczeg István (46 é. – szept. 1.) (Pusztaszemes); Szabó Németh Lajos (84 é. – szept. 8.) (Kapolys); Prebraka Sándor (72 é. – szept. 19.) (Somogymeggyes) elhunyt.

A meghalt hívek lelke Isten irgalmában békességen nyugodjon!

„A csend gyümölcse az ima,
Az imádság gyümölcse a hit,
A hit gyümölcse a szeretet,
A szeretet gyümölcse a szolgálat.”

Szt. Kalkuttai Teréz anya

Kegyelemekben gazdag, áldott karácsonyi ünnepeket és szertetből fakadó szolgálatainkat megtaláló új esztendőt kívunk!

Szent János Apostolról és Remete Szent Pálról Nevezett Közösség időszakos lapja: SJP szerzetesház 8669 Miklósi, Petőfi S. u. 49. Tel.: 84/385-179. Szerkesztik: **Dr. Sipos Imre SJP atya** és **Galbavy Jenő József SJP prior atya**. Lapindító: † **T. Flink Kornél**. Komputertipográfia: **Szurmay László**. Nyomás: **NYOMDAKÉSZ** — 8200 Veszprém, Pázmándi u. 10. Nyomdavezető: **Kész Ferenc**

MAGVETÉS